

УДК 338.43

Будякова О.Ю.,

к.е.н., доцент кафедри смарт-економіки

Київський національний університет технологій та дизайну

БІОЕКОНОМІКА: ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД

Війна в Україні спровокувала світову кризу, наслідком якої стало зростання цін на продукти харчування, енергію та добрива, що негативно вплинуло на економіки 74 країн світу, що розвиваються із загальною чисельністю населення 1,2 млрд. Одним із дієвих шляхів вирішення означеної проблеми є розвиток біоекономіки, яка призначена вирішити проблеми більш стійкого розвитку суспільства, зберігання ресурсів та водночас забезпечення високого рівня життя, поєднання науки та технологій в розвитку сучасного суспільства [1, с. 21].

Глобальні екологічні та продовольчі проблеми людства в реаліях сьогодення негативно впливають як на високорозвинені економіки, так і на економіки країн, що розвиваються. Нестача продовольства через зростання чисельності населення, вичерпання корисних копалин, мінеральних, сировинних та енергетичних ресурсів, забруднення навколишнього середовища, поширення Industry 4.0 та smart-технологій, зростання споживання й поширення ідеології консюмеризму вимагають пошуку механізмів підтримки балансу між споживанням обмежених ресурсів і накопиченням відходів, що завдають екологічної шкоди навколишньому середовищу та населенню планети.

Вирішення окреслених проблем забезпечує біоекономіка, наративом якої є використання людиною природного потенціалу на відновлювальній циркулярній основі у площині реалізації цілей сталого розвитку [2, с. 65].

У перспективі біоекономіка – можливість відродження та модернізації вітчизняної економіки та початку нового технологічного укладу.

Для підготовки фахівців з біоекономіки у 2021 р. було розроблено та впроваджено міжфакультетську бакалаврську освітньо-професійну програму «Біоекономіка» на міждисциплінарному підході. Очевидно, що фахівці з біоекономіки повинні вміти налагоджувати відносини «держава-бізнес-освіта» та розуміти як проблеми вченого, так і ризики бізнесмена. Тому фахівець із освітою в галузі природничих наук може отримати дані компетентності з економіки. Перші курси навчання насичені економічними дисциплінами, які, безумовно, потрібні для розуміння економіки для бізнесу та оцінки ринку. Програма також включає освітні компоненти, пов'язані з цифровізацією, проєктним аналізом на мікро-, мезо- та макрорівні. Велика увага приділяється методам дослідження у менеджменті, розробці стратегії компанії та бізнес-плануванню інноваційних проєктів. Дисципліни, що відносяться до біотехнологій, вивчаються докладно в межах кількох освітніх компонентів в кожному семестрі.

Великою перевагою даної міжфакультетської освітньої програми є планування регулярних зустрічей, майстер-класів, семінарів, тренінгів, конференцій зі стейкхолдерами – провідними спеціалістами у цій галузі. Вони діляться своїм позитивним та негативним досвідом, наголошуючи на актуальності освітньої програми «Біоекономіка» для ринку праці. Представники компаній та підприємств також надають базу практики для здобувачів вищої освіти, на яких є можливість проводити дослідження.

Закінчивши бакалаврат факультету управління та бізнес-дизайну Київського національного університету технологій та дизайну, випускники стикаються з проблемою вибору сфери своєї діяльності. Більшість йдуть у бізнес, пов'язаний із консалтингом. Абітурієнти, які вирішили вступати на освітню програму «Біоекономіка», зацікавлені працювати в галузі

біоекономіки. Однією з основних причин прийняття рішення про вступ на цей напрямок є бажання навчитися організовувати процес розвитку біотехнологічної розробки в кінцевий продукт, корисний для суспільства.

Біоекономіка процвітає завдяки досвіду та співпраці у багатьох галузях. Біоекономіка – один із найперспективніших напрямків у наші дні. Безумовно, потрібно не лише створювати нові продукти та розробки у сфері біотехнологій, а й розуміти, як виводити їх на ринок, оцінювати рентабельність та економічний потенціал проєктів.

На сьогоднішній день існує попит на ринку праці фахівців з біоекономіки та варіанти працевлаштування у різних галузях біотехнологій. До найбільш популярних можна віднести такі області: фармацевтика, хімічна промисловість, сільське господарство, паливно-енергетичний комплекс тощо. Одна з супутніх цілей дослідження полягає в тому, щоб з'ясувати, у яких ключових навичках та вміннях зацікавлені роботодавці. Але навіть до закінчення дослідження стає зрозумілим, що фахівці даного напрямку затребувані на ринку праці. Підсумок очевидний: фахівці з компетентностями у сфері економіки та біотехнологій потрібні у цій галузі, а подальше дослідження дозволити уточнити, які компетенції найбільш важливі для роботодавців.

Для майбутнього, в якому варто жити, потрібні інновації, які однаково враховують екологічні, економічні та соціальні проблеми. Саме тут на допомогу приходять дослідження у галузі біоекономіки. Для всіх сфер застосування та секторів економіки вчені шукають рішення, що базуються на ефективному використанні біогенних ресурсів. Дослідження в галузі біоекономіки також спрямовані на розширення біотехнології. Біоекономіка – це професія майбутнього.

Література

1. Олешко А. А., Ольшанська О. В., Будякова О. Ю., Бебко С. В. Напрями розвитку біоекономіки в перспективі післявоєнного відновлення України.

Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку. Серія «Економіка та менеджмент». 2022. № 28. С. 18-28. DOI: 10.33813/2224-1213.28.2022.2

2. Олешко А. А., Ольшанська О. В., Будякова О. Ю., Бебко С. В. Розвиток стійкої біоекономіки: досвід Європейського Союзу та можливості для України. Агросвіт. 2022. № 3. С. 64–69. DOI: 10.32702/2306-6792.2022.3

УДК 330.5

Бугас В.В., к.е.н., професор

Бугас В.В., к.е.н., доцент

Київський національний університет технологій і дизайну

ДИНАМІКА ВАЛОВОГО ВНУТРІШНЬОГО ПРОДУКТУ УКРАЇНИ

Метою є дослідження поняття валового внутрішнього продукту і його динаміки в Україні.

Постановка проблеми. Ситуація у національній економіці визначається сукупністю конкретних макроекономічних параметрів, кожен з яких по-своєму характеризує економічне становище країни. До основних макроекономічних показників, які характеризують соціально-економічний розвиток країни належать: валовий внутрішній продукт, валовий національний продукт, показники національного доходу, індекс інфляції, рівень безробіття, зовнішній та внутрішній державний борг, обсяги іноземних інвестицій та інші. Дослідження основних макроекономічних показників дає змогу оцінити основні процеси, які відбуваються в соціально-економічному житті будь якої країни. Осмислення одержаних макроекономічних результатів, які відображають тенденцію та динаміку функціонування економічної системи.

Стан дослідження. Дослідженню макроекономічних показників